

ת"פ 1506/07/15 - משה קלפה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 1506-07-15 מדינת ישראל נ' קלפה

לפני כבוד השופט שמואל מלמד

המבקשים:

משה קלפה

ע"י עו"ד מיכל הלבני

נגד

המשיבים:

מדינת ישראל

ע"י עו"ד ערן שמיר

החלטה

בעניינו של הנאשם ניתן גזר דין ביום 01.05.18, לפיו בין היתר נדון הנאשם לקנס בסך 1,000 ₪ או חלף קנס 10 ימי מאסר, עוד נקבע כי הקנס ישתלם עד ליום 01.09.18.

ביום 15.06.18, ב"כ הנאשם הגישה בקשה לפיה לנאשם אין אפשרות לשלם את הקנס שהוטל אליו והוא מבקש לרצות חלף הקנס מאסר. ב"כ הנאשם ביקשה כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות.

באותו יום ניתנה החלטה כפולה לפיה 1. מתבקשת תגובת התביעה. 2. ב"כ הנאשם מתבקשת לצרף נימוקי ההגנה לבקשה, והצדקה להמרת המאסר ממש לריצוי בדרך של עבודות שירות.

ביום 24.06.18 הגיבה התביעה לבקשה לפיה היא מתנגדת לבקשה. התביעה נימקה התנגדותה בכך שהמרת המאסר לעבודות שירות תפגע בהרתעה שבאכיפת תשלום הקנס. נימוקה השני של התביעה היה כי יכולתו הכלכלית של הנאשם נשקלו במסגרת גזר הדין ואין מקום לתת לכך משקל נוסף.

ביום 07.10.18 התקבלה השלמת טיעון של הנאשם. תוך שב"כ הנאשם מפנה להחלטה בעניין ג'עפרי (ע"פ 1100/91) לפיו קיימת אפשרות לריצוי חלף מאסר בדרך של עבודות שירות. וכן הפנתה ב"כ הנאשם להחלטה בעניין אזולאי (ע"פ 4919/14) לפיה גם כיום ההחלטה בעניין ג'עפרי נכונה וקיימת. בנוסף נטען כי מצבו הכלכלי של הנאשם אינו מאפשר תשלום הקנס דבר שלא נטען בשלב הטיעונים לעונש ובנסיבות אלו יש מקום להמרת המאסר לעבודות שירות.

לאחר שעיינתי בבקשה ובתגובות לה מצאתי לדחות את הבקשה.

ראשית, בהחלטה בעניין ג'עפרי אכן נקבע כי לבית המשפט יש סמכות להמיר את המאסר לעבודות שירות. כלל זה שריר וקיים גם כיום ובכך אני מסכים עם ב"כ הנאשם. אולם הקושי בהחלטה זו בהתייחס לעניינו נתונה בדברי כבוד המשנהלנשיאאלון שקבע כי מדובר במקרים חריגים וזאת בשל כלל סופיות הדין. בנוסף ההחלטה שהתקבלה באותו מקרה קבע שעל בית המשפט לשקול את נתוניו האישיים של הנאשם שם דובר במי שהוא נעדר עבר שלא כמו במקרה שלפני.

שנית, לעניין החלטה בעניין אזולאי, גם לגבי החלטה זו קיים קושי ביישום במקרה שלנו שכן ההחלטה בעיקרה דנה סמכויות המרכז לגביית קנסות. בהקשר של ההחלטה בעניין ג'עפרי דן בית המשפט בהקשר של הדרדרות הכלכלית של הנאשם לאחר מתן גזר הדין. ואולם במקרה שלנו לא כך המצב. שכן מצבו של הנאשם היה ידוע לנאשם במועד גזר הדין והיה מקום לטעון זאת במועד הטיעונים לעונש. טענתו של הנאשם כיום לגבי מצבו הכלכלי היא בעייתית ופוגעת קשות בכלל סופיות הדין, שכן היא פותחת מחדש את הדין בטיעונים לעונש.

די בשיקולים אלו כדי לדחות את טענות הנאשם. אני מבקש להעלות נושא נוסף אליו הצדדים לא התייחסו והוא מהווה קושי אמתי בקבלת טענת הנאשם. במיוחד לאור העובדה כי בעת מתן ההחלטה בעניין ג'עפרי קושי זה לא היה קיים.

בשנת 2009 בתיקון 102 של חוק העונשין תוקן סעיף 51 ב (ב) (1) כך שנוסף כדלקמן:

(ב) בית המשפט לא יחליט כאמור בסעיף קטן (א) כי נאשם יישא את עונש המאסר, כולו או חלקו, בעבודת שירות, אלא אם כן מתקיימים כל אלה:

(1) בית המשפט קיבל, לפני מתן גזר הדין, חוות דעת מטעם הממונה (בסימן זה - חוות דעת הממונה) בדבר התאמתו של הנאשם לעבודת שירות, וכן בדבר האפשרות להשמתו בה ובדבר עבודת השירות שהנאשם יכול לעבוד בה והתנאים שבהם תבוצע;

לנוכח האמור בסעיף ולפיו כבר ניתן גזר דין לא ברור מהו מקור הסמכות של בית המשפט כיום ולאחר תיקון החוק להטיל על הנאשם עונש של עבודות שירות ללא קבלת חו"ד ממונה בטרם מתן גזר דין. בית המשפט סבור כי מדובר בקושי משמעותית. כיוון שהצדדים לא טענו בעניין זה, אני משאיר את העניין בצריך עיון ומסתפק בשני השיקולים על פיהם מצאתי לדחות את בקשתו של הנאשם.

המזכירות תשלח תוכן ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ח תשרי תשע"ט, 07 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.